

**ПРАВИЛНИК
О ИЗРИЦАЊУ ВАСПИТНИХ И
ВАСПИТНО –ДИСЦИПЛИНСКИХ МЕРА
УЧЕНИЦИМА**

**ПОЉОПРИВРЕДНО-ХЕМИЈСКА ШКОЛА
„ДР ЂОРЂЕ РАДИЋ“
КРАЉЕВО**

На основу члана 57. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. Гласник РС“ број 72/2009, 52/2011, 55/2013 и 35/15) и Статута Пољопривредно-хемијске школе у Краљеву Школски одбор, дана 29.10. 2015. године донео је:

ПРАВИЛНИК О ИЗРИЦАЊУ ВАСПИТНИХ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИХ МЕРА УЧЕНИКА

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се права, обавезе и одговорности ученика, васпитно-дисциплински поступак, васпитне и васпитно-дисциплинске мере, надлежност за изрицање мара, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

Обавеза је школе да на почетку сваке школске године упозна ученике и запослене са садржајем овог Правилника.

Члан 2.

У остваривању права и обавеза ученик не сме да угрожава друге у остваривању њихових права.

Обавезе ученика су да:

- редовно похађа наставу и извршава школске обавезе
- поштује школска правила, одлуке директора, наставника и органа школе
- ради на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно старатеље
- не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника
- поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи
- благовремено правда изостанке
- у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи
- стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике
- чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија

Уколико ће одсуство ученика са наставе трајати дуже од једног дана, родитељ је дужан да о томе одмах обавести одељењског старешину.

Ако родитељ у року од два дана не обавести одељењског старешину о одуствовању из претходног става, одељењски старешина мора одмах да успостави контакт са њим.

Ученик, родитељ, односно старатељ ученика дужан је да у року од 8 дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне информације

За одсуствовање ученика са наставе које ће трајати до три дана родитељ се обраћа одељенском старешини за сагласност, а за одсуство ученика које ће трајати дуже од три дана директору школе.

Сви ученици имају обавезу да поштују правила понашања и мере безбедности које школа прописује.

Члан 3.

Саопштавање васпитних, или васпитно-дисциплинских мера треба да има васпитни карактер и не сме да понижава личност ученика.

Члан 4.

Приликом изрицања васпитних или васпитно-дисциплинских мера надлежни орган мора узети у обзир олакшавајуће и отежавајуће околности које се односе на:

- степен учињене повреде
- степен урачунљивости и кривице ученика (умишљај, нехат)

- узраст и психофизичко стање ученика
- кајање због учињене повреде
- тежину последице која је наступила повредом обавезе
- раније чињење повреда обавезе
- узроци чињења повреда обавезе

Члан 5.

Повреда обавезе које ученик може учинити квалификују се као лакше и теже.

Ученик може учинити и повреду забране прописану члановима 44. и 45. Закона /Забрана дискриминације и забрана насиља, злостављања и занемаривања/

Члан 6.

Са учеником који врши повреду правила понашања, или се не придржава одлука директора или органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права школа је дужна да уз учешће родитеља, односно старатеља ученика појача васпитни рад активностима у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога психолога, посебних тимова а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

Члан 7.

Ученик може да одговара само за повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом (тежа) и овим Правилником (лакша).

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Ученик, односно родитељ, или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе Школи намерно, или из крајње непажње, у складу са законом.

ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА, ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ

ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА

Члан 8.

Лакше повреде обавеза ученика су:

- неоправдано кашњење на часове
- неоправдано изостајање из школе до 25 часова годишње (укључујући 25)
- ометање рада на часу, као и свако друго непримерено понашање на часу које предметни наставник упише у рубрику „напомена“ у дневнику рада
- напуштање часа без одобрења наставника
- неоправдано изостајање са наставе и других активности утврђених распоредом
- неблагоприятно правдање одсуствовања са наставе (у року од 8 дана од дана почетка одсуствовања)
- лакше нарушавање кућног реда у школи и изазивање нереди који није проузроковао веће штетне последице (расправе, ситне чарке) у учионицама, другим просторијама школе и школском дворишту
- колективно бежање са часова
- немарно вршење обавезе дежурног ученика
- непримерено понашање у школским ходницима током одмора између часова (гурање, викање и сл.)
- оштећење школске имовине
- свака употреба мобилног телефона на часу која није предвиђена као тежа повреда обавезе из члана 9. тачка 7. овог Правилника.
- истицање или скидање, померање и окретање разних плаката, обавештења или огласа на огласној табли без дозволе надлежних у школи/ директора, помоћника директора и секретара/
- неизмиривању обавеза ученика које се састоје у плаћању (екскурзија, набавка уџбеника и сл.)

- долазак у школу непристојно и непримерено одевен, неуредног изгледа или на начин којим се не поштују правила понашања која прописује Школа
- невраћање школској библиотеци задужене литературе у року који одреди библиотекар
- непридржавање правила понашања која прописује Школа а која нису квалификована као тежа повреда обавеза ,или повреда забране

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- **опомена одељењског старешине**
- **укор одељењског старешине**
- **укор одељењског већа**

Васпитне мере за неоправдано изостајање са наставе до 25 часова изричу се на следећи начин:

Од **5-8** неоправданих изостанака; опомена одељењског старешине

Од **9-16** неоправданих; укор одељењског старешине

Од **17-25** неоправданих; укор одељењског већа

Васпитне мере изричу се без вођења дисциплинског поступка у школској години у којој је учињена повреда обавезе. Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина а укор одељењског већа изриче одељењско веће.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе смањује се оцена из владања на крају првог или дугог полугодишта уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља односно старатеља ученика није дошло до позитивне промене у понашању ученика и то:

- врло добро (4) добија ученик који је неоправдано изостао са наставе од 5-8 часова
- добро(3) добија ученик који је неоправдано изостао са наставе од 9-16 часова
- довољно(2) добија ученик који је неоправдано изостао са наставе од 17-25 часова

Ако ученик неоправдано изостане са наставе и других облика образовно-васпитног рада 5 часова одељењски старешина је у обавези да писменим путем посредством школе обавести родитеља.

Са учеником који учини лакшу повреду обавезе, школа је дужна да, уз учешће родитеља односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене побашања ученика.

ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА

Члан 9.

Теже повреде обавеза ученика су:

- уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцију коју води школа или друга организација односно орган
- преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган односно исправи коју изда друга организација
- уништење или крађа имовине школе привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог
- подстрекавање помагање давање ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичких средстава или психоактивне супстанце
- уношење у школу или другу организацију оружја или другог предмета који може да угрози или повреди друго лице
- свесно непридржавање правила и мера безбедности ученика: понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика , наставника и запослених у школи и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања
- употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања

- неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља односно старатеља од стране школе

- учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године под условом да су предузете неопходне мере из става 1. овог члана ради корекције понашања ученика.

За повреде из става 1 тачка 8 и 9. овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 10.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно-дисциплинска мера

- укор директора

- укор наставничког већа

- искључење ученика из школе

Васпитно-дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно дисциплинска мера.

Приликом изрицања васпитно-дисциплинских мера, надлежни орган мора узети у обзир околности прописане чланом 4. овог правилника.

Члан 11.

За тежу повреду обавезе ученика прописану чланом 9. став 1. тачка 8. овог правилника васпитно-дисциплинске мере изричу се на следећи начин:

Од **26-30** неоправданих изостанака; укор директора

Од **31-35** неоправданих изостанака; укор Наставничког већа

Преко 35 неоправданих изостанака; искључење из школе

Члан 11а

Ученику који неоправдано изостаје са наставе 26 и више часова смањује се оцена из владања на незадовољавајуће (1) на крају првог или другог полугодишта уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља односно старатеља ученика није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

члан 12.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се када дође до позитивне промене у понашању ученика.

Члан 13.

Оценом примерно (5) оцењује се владање ученика који редовно похађа наставу и друге облике рада у које је укључен, поштује договорена, односно прописана правила понашања и мере безбедности негује атмосферу другарства и конструктивног решавања конфликта у одељењу, своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања, поштује школску имовину и имовину других, има активан однос према очувању и заштити животне средине.

Оценом врло добро (4) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на првом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Оценом добро (3) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика

Оценом довољно (2) оцењује се владање ученика који понови понашање на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика

Оценом незадовољавајуће (1) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на трећем нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада који је у интезитету примеран потребама ученика није дошло до позитивне промене у понашању ученика

ПОВРЕДЕ ЗАБРАНЕ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ЗАБРАНЕ НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 14.

У школи су забрањене дискриминаторске активности, односно активности којима се угрожавају, омаловажавају, дискриминишу или издвајају лица по основу расне, националне, етничке, језичке, верске или полне припадности, физичких и психичких својстава, сметњи у развоју или инвалидитета, здравственог стања, узраста, социјалног и културног порекла, имовног стања односно политичког опредељења и подстицање или неспречавање таквих активности и по другим основама утврђеним законом који прописује забрану дискриминације.

Дискриминацију лица или групе представља свако непосредно и посредно на отворен или прикривен начин искључивање или ограничавање права и слобода неједнако поступање или пропуштање чињења односно неоправдано прављење разлика повлађивањем или давањем првенства.

Члан 15.

У установи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље; злостављање и занемаривање деце и ученика; односно сексуална злоупотреба деце и ученика или запослених.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик један пут учињеног, или поновљеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета и ученика, или запосленог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе, или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета и ученика.

Установа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета или ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу става 1. овог члана, сматра се: физичко кажњавање деце и ученика од стране запослених и других одраслих особа; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према деци, ученицима или другим запосленим, као и ученика према другим ученицима или запосленим.

Под психичким насиљем, у смислу става 1. овог члана, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства детета и ученика или запосленог.

Под социјалним насиљем, у смислу става 1. овог члана, сматра се искључивање детета и ученика из групе вршњака и различитих облика социјалних активности установе.

У установи је забрањен сваки облик насиља и злостављања из става 2. овог члана од стране ученика, његовог родитеља, односно старатеља или одраслог, над наставником, васпитачем, стручним сарадником и другим запосленим.

Због повреде забране из става 8. овог члана против родитеља, односно старатеља детета или ученика покреће се прекршајни, односно кривични поступак.

Члан 15а.

Није дозвољено страначко органозовање и деловање у школи и коришћење школског простора у те сврхе.

Члан 16.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену забрану повреде ученику се, по спроведеном васпитно-дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно-дисциплинска мера – **укор директора, укор наставничког већа или искључење ученика из школе.**

ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 17.

Када ученик учини тежу повреду обавезе или прекрши забрану прописану Законом његов одељењски старешина је у обавези да, непосредно по сазнању, о томе обавести директора школе, након чега **директор мора, најкасније у року од 30 дана од учињеног прекршаја, да покрене васпитно-дисциплински поступак о коме мора бити обавештен родитељ, односно старатељ** ученика.

Директор Школе најкасније у року од 3 дана од дана покретања васпитно-дисциплинског поступка из става 1. овог члана, формира Дисциплинску комисију (у даљем тексту: комисија) коју чине:

- а) предметни наставник – представник одељењског већа
- б) одељењски старешина и
- в) педагог или психолог Школе

Члан 18.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно старатеља као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани од стране Комисије и могу дати писмену изјаву.

Комисија ће упозорити лица која испитује да су дужна да говоре истину.

По обављеном разговору, **Комисија сачињава записник који потписују чланови Комисије и лица која су дала изјаве.**

Уколико неко од присутних не потпише записник, навешће разлог за то у виду примедбе са стране записника.

Члан 19.

Комисија подноси извештај Наставничком већу и упознаје га са детаљима записника сачињеног током вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Након разматрања извештаја и записника и утврђивања свих чињеница, Наставничко веће одлучује да ли ће прекршај ученика бити санкционисан мерама из надлежности Наставничког већа или ће препустити директору да одлучи о изрицању мере укор директора. Наставничко веће може изрећи меру укор наставничког већа или меру искључења ученика из школе.

Након одлуке Наставничког већа о изрицању васпитно-дисциплинске мере директор доноси одговарајуће решење којим окончава васпитно-дисциплински поступак.

Члан 20.

Васпитна, или васпитно-дисциплинска мера може се изрећи уколико је школа претходно појачала васпитни рад са учеником активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно-дисциплинске мере.

Када предузете претходне активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, васпитно-дисциплински поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Васпитно-дисциплински поступак мора бити окончан најкасније у року од 30 дана од дана његовог покретања

ЧИЊЕНИЦЕ КОЈЕ ИСКЉУЧУЈУ ДИСЦИПЛИНСКУ ОДГОВОРНОСТ

Члан 21.

Две врсте околности искључују постојање повреде обавеза ученика:

1. Радња ученика извршена у нужној одбрани
2. Радња извршена у крајњој нужди

Нужна одбрана је она одбрана која је непоходно потребна да учинилац од свог добра, или добра другог, одбије истовремени противправни напад

Крајња нужда постоји када је радња извршена да би учинилац од свог добра, или добра другог отклонио истовремену опасност која се на други начин није могла отклонити, а при томе, учињено зло није веће од зла које је претило.

Прекорачење нужне одбране не искључује дисциплинску одговорност. Прекорачење нужне одбране постижи ако се у одбијању истовременог противправног напада пређе граница одбране која је неопходно потребна да би се тај напад одбио.

ПРАВНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА

Члан 22.

За тежу повреду обавезе ученика, односно повреду забране прописане члановима 44. и 45. закона, поступак се не може покренути по истеку 30 дана од дана учињене повреде, односно повреде забране.

Члан 23.

Ученик, његов родитељ, односно старатељ има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 44. и 45. закона у року од три дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби из става 1. у року од 15 дана од дана достављања. Жалба одлаже извршење решења.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из школе ученик, његов родитељ или старатељ има право на судску заштиту у управном спору.

Члан 24.

Ученик, његов родитељ, или старатељ који сматра да су му повређена права утврђена Законом, доношењем или недоншењем одлуке након подношења жалбе, има право да поднесе захтев за заштиту права Министарству просвете у року од 8 дана од дана сазнања за повреду својих права.

Члан 25.

Свака изречена васпитно-дисциплинска мера бити састављена у писаном облику, образложена и снадбевена поуком о правном леку.

Мера наведена у ставу 1. овог члана обавезно се доставља родитељу, или старатељу ученика, ученику (ако је пунолетан) и педагошко-психолошкој служби.

ЕВИДЕНЦИЈА О ИЗРЕЧЕНИМ ВАСПИТНИМ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИМ МЕРАМА

Члан 26.

Васпитне мере уносе се у дневник рада и ђачку књижицу, а правоснажне васпитно-дисциплинске мере уносе се у дневник рада, матичну књигу ученика и ђачку књижицу.

Члан 27.

Одељенски старешина води евиденцију о васпитном раду са ученицима.

Евиденција се води у свесци за одељење и садржи следеће податке:

- име и презиме ученика
- датум изрицања, врста и разлог изрицања васпитне мере
- саветодавани рад са учеником (датум и садржај рада)
- саветодавни рад са родитељем (датум и садржај рада)

Стручни сарадник, педагог води евиденцију о саветодавном раду са ученицима и родитељима ученика којима су изречене васпитне као и васпитно-дисциплинске мере као и евиденцију о сарадњи са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика

Секретар води евиденцију о изреченим васпитно-дисциплинским мерама.

Евиденција се води у укорићеној свесци А4 формата.

У евиденцију о изреченим васпитно-дисциплинским мерама уносе се следећи подаци:

- презиме очево име и име ученика
- разред и одељење
- датум изрицања и врста изречене мере
- орган који је изурекао меру
- да ли је ученик раније чинио повреде обавеза
- да ли је подношена жалба на првостепено решење и ко је уложио жалбу
- одлика другостепеног органа
- подаци о ублажавању укидању или брисању васпитно-дисциплинске мере
- поспебне напомене

Подаци који су садржани у наведеној евиденцији су строго поверљиве природе и могу бити доступни само директору, стручно педагошкој служби секретару школе и надлежним инспекцијским службама.

МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 28.

Ученик његов родитељ или старатељ одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи намерно, или крајњом непажњом, у складу са законом.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покрене директор, а води комисија коју формира директор. Одељенски старешина је члан комисије.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности за штету сваког од ученика.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика његовог родитеља или старатеља материјалне одговорности за штету због тешке материјалне ситуације.

На решење директора о материјалној одговорности ученик његов родитељ или старатељ може изјавити жалбу школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 29.

На правила поступка која нису регулисана овим Правилником примењиваће се одговарајуће одредбе закона о општем управном поступку.

Члан 30.

Са одредбама овог правилника обавезно упознати све ученике и запослене одмах по његовом усвајању.

Члан 31.

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Члан 32.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о васпитно дисциплинској одговорности ученика од 11.12.2013.године

У Краљеву,
Дана 29.10. 2015. године

Председник Школског одбора

Тошић Љиљана, проф.